

ગાંધીનગર મહાનગર પાલિકા (GMC) હસ્તકના બાગાયત સુપરવાઇઝર, વર્ગ-૩ની જગ્યાની ભરતી માટેની પરીક્ષા-પદ્ધતિ અને અભ્યાસક્રમ

* પરીક્ષા પદ્ધતિ:

ગાંધીનગર મહાનગર પાલિકા (GMC) હસ્તકના બાગાયત સુપરવાઇઝર, વર્ગ-૩ની જગ્યાની ભરતી માટેની પરીક્ષા પદ્ધતિ નિમ્નલિખિત મુજબ રહેશે.

પ્રાથમિક કસોટી(screening test)					
ક્રમ	વિષય	પરીક્ષાનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	ગુણ	સમય
૧.	સામાન્ય અભ્યાસ	હેતુલક્ષી	૧૦૦	૧૦૦	૧૮૦ મીનીટ
	સંબંધિત વિષય		૨૦૦	૨૦૦	
	કુલ		૩૦૦	૩૦૦	

મુખ્ય લેખિત પરીક્ષા						
ક્રમ	પેપર	વિષય	પરીક્ષાનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	ગુણ	સમય
૧.	પેપર-૧	ગુજરાતી અને અંગ્રેજી	વર્ણનાત્મક	-	૧૦૦ (૫૦ + ૫૦)	૧૮૦ મીનીટ
	પેપર-૨	સંબંધિત વિષય		-	૧૦૦	૧૮૦ મીનીટ
				કુલ	૨૦૦	

નોંધ:

૧. પ્રાથમિક કસોટીમાં સામાન્ય અભ્યાસનું માધ્યમ ગુજરાતી રહેશે જ્યારે સંબંધિત વિષયનાના પ્રશ્નપત્રનું માધ્યમ અંગ્રેજી રહેશે.
૨. પ્રાથમિક કસોટીમાં સામાન્ય અભ્યાસ અને સંબંધિત વિષયનું પ્રશ્નપત્ર સ્નાતક કક્ષાનું રહેશે.
૩. મુખ્ય લેખિત કસોટીમાં ગુજરાતીના પ્રશ્નપત્રનું માધ્યમ ગુજરાતી રહેશે જ્યારે અંગ્રેજી અને સંબંધિત વિષયનાના પ્રશ્નપત્રનું માધ્યમ અંગ્રેજી રહેશે.
૪. મુખ્ય લેખિત પરીક્ષામાં ગુજરાતીનું પ્રશ્નપત્ર ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડના ધોરણ-૧૨ (Higher Level) સમકક્ષ કક્ષાનું રહેશે.
૫. મુખ્ય લેખિત પરીક્ષામાં અંગ્રેજીનું પ્રશ્નપત્ર ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડના ધોરણ-૧૨ (Lower Level) સમકક્ષ કક્ષાનું રહેશે.
૬. મુખ્ય લેખિત પરીક્ષામાં સંબંધિત વિષયનું પ્રશ્નપત્ર સ્નાતક કક્ષાનું રહેશે.
૭. મુખ્ય લેખિત પરીક્ષા સંબંધિત વિષયનું માળખું નીચે મુજબ રહેશે.

પ્રશ્નોની સંખ્યા	પ્રશ્ન વાર ગુણ	કુલ ગુણ	શબ્દ મર્યાદા
૧૦	૦૫	૫૦	૧૦૦ શબ્દો
૦૫	૧૦	૫૦	૨૦૦ શબ્દો

गांधीनगर महानगर पालिका (GMC) हस्तकला बागायत

सुपरवाइजर, वर्ग-3नी जग्या माटेनी परीक्षाना

प्राथमिक कसोटीनो अभ्यासक्रम

सामान्य अभ्यास (हेतुलक्षी)

गुण-१००

प्रश्नोनी संख्या-१००

माध्यम-गुजराती

(१) इतिहास

१. सिंधु भीषणी सभ्यता: लाक्षणिकताओ, स्थळो, समाज, सांस्कृतिक इतिहास, कला अने धर्म, वैदिक युग- जैन धर्म अने बौद्ध धर्म. प्राचीन भारतना गणराज्यो.
२. मौर्य अने गुप्त साम्राज्य, योला अने पल्लव राजवंशो. विजयनगर साम्राज्य.
३. गुजरातना महत्वना राजवंशो-असरो अने प्रदान, महत्वनी नीतियो, तेमनुं वहीवटी तंत्र, अर्थतंत्र, समाज, धर्म, कला, स्थापत्य अने साहित्य.
४. भारतमां युरोपियनोनुं आगमन, भारतमां ब्रिटिश शासननी स्थापना अने विस्तरण, भारतनो १८५७ नो स्वातंत्र्य संग्राम: गुजरातना विशेष संदर्भमां, १९मी सदीमां भारत अने गुजरातमां धार्मिक अने सामाजिक सुधारा आंदोलनो.
५. भारतनी स्वतंत्रता माटेनी चणवण, भारत अने विदेशमां भारतीय क्रांतिकारीओ, गुजरात अने भारतना स्वातंत्र्य सेनानीओनो झालो अने भूमिका.
६. स्वातंत्र्य पूर्वे अने स्वातंत्र्योत्तर भारतमां महात्मा गांधी अने सरदार पटेलनी भूमिका अने प्रदान.
७. आजादी पछीनुं भारत: देशमां राज्यांनुं पुनर्गठन, महागुजरात चणवण, अगत्यनी घटनाओ.
८. सौराष्ट्र, कच्छ अने गुजरातना देशी राज्यांना शासकोना सुधारावादी पगलाओ अने सिद्धिओ.

(२) सांस्कृतिक वारसो

१. भारत अने गुजरातनो सांस्कृतिक वारसो: कलास्वरूपो, साहित्य, शिल्प अने स्थापत्य,
२. गुजरातनी लोक संस्कृति अने मौखिक परंपरा: तेनुं महत्व लाक्षणिकताओ अने असरो.
३. गुजरातनी कला अने कसब: सामाजिक सांस्कृतिक प्रदान,
४. आदिवासी जनजिवन.
५. गुजरातना तीर्थस्थळो अने पर्यटन स्थळो.

(३) भारतीय राज्य व्यवस्था, बंधारण, सामाजिक न्याय अने आंतरराष्ट्रीय संबंधो.

१. भारतीय बंधारण-उद्भव अने विकास, लाक्षणिकताओ, आमुष, मूणभूत अधिकारो अने इरजो, मार्गदर्शक सिद्धांतो, अगत्यना बंधारणीय सुधारा, महत्वनी जोगवाँओ अने अंतर्निहित माणुं.

૨. સંઘ અને રાજ્યના કાર્યો અને જવાબદારીઓ, સંસદ અને રાજ્ય વિધાન મંડળ; માળખું કાર્યો સત્તા અને વિશેષાધિકારો, રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્યપાલની ભૂમિકા.
૩. બંધારણીય સંસ્થાઓ, વૈધાનિક, નિયમનકારી અને અર્ધ-ન્યાયિક સંસ્થાઓ.
૪. પંચાયતી રાજ.
૫. જાહેર નીતિ અને શાસન, શાસન ઉપર ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણ અને વૈશ્વિકીકરણના પ્રભાવો.
૬. અધિકાર સંલગ્ન મુદ્દાઓ (માનવ અધિકાર, સ્ત્રીઓના અધિકાર, અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના અધિકારો, બાળકોના અધિકાર) ઇત્યાદિ.
૭. ભારતની વિદેશ નીતિ- આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો- મહત્વની સંસ્થાઓ, એજન્સી, વિવિધ સંગઠનો, તેમનું માળખું અને અધિકૃત આદેશ.
૮. કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની અગત્યની નીતિઓ અને કાર્યક્રમો.

(૪) ભારતીય અર્થતંત્ર અને આયોજન

૧. સ્વતંત્રતાના પર્વે ભારતીય અર્થતંત્ર, ભારતમાં આયોજનની કામગીરીનો ઉદભવ અને વિકાસ- ઐતિહાસિક ચર્ચાઓ, આયોજનના મોડેલો અને સમયાંતરે તેમાં આવેલા ફેરફારો, સુધારાઓ પછીના સમયમાં ભારતીય અર્થતંત્ર: નવા આર્થિક સુધારાઓ, નીતિ આયોગ: ઉદ્દેશો બંધારણ અને કાર્યો.
૨. કૃષિ ઉદ્યોગ અને સેવા ક્ષેત્રમાં વિવિધ આર્થિક નીતિઓ અને સુધારાઓ, ભારતીય અર્થતંત્રમાં આંતરમાળખું, બેન્કિંગ અને વીમો: નિયમનકારી માળખું, ભારતીય અર્થતંત્ર પર ખાનગીકરણનો પ્રભાવ, વિકાસ, પડકારો અને તકો.
૩. ભારતીય જાહેર વિત્ત વ્યવસ્થા: ભારતીય કર પદ્ધતિ, જાહેર ખર્ચ, જાહેર દેવું, ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખાદ્ય અને સહાય, કેન્દ્ર અને રાજ્યના નાણાકીય સંબંધો, વસ્તુ અને સેવા કર(GST): ખ્યાલ અને સૂચિતાર્થો. ભારતીય જાહેર વિત્ત વ્યવસ્થા સાથે સંકળાયેલી અગત્યની સંસ્થાઓ. કેન્દ્રિય નાણાપંચ અને રાજ્ય નાણા પંચની ભૂમિકા. ભારતના વિદેશ વ્યાપારના વલણો, સંરચના, માળખું અને દિશા.
૪. ગુજરાતનું અર્થતંત્ર- એક અવલોકન, ગુજરાતમાં સામાજિક ક્ષેત્રો: શિક્ષણ, આરોગ્ય અને પોષણ, કૃષિ, વન, જળ સંસાધનો, ખાણ, ઉદ્યોગ અને સેવા ક્ષેત્ર, આર્થિક અને સામાજિક માળખાગત સુવિધાઓના વિકાસની નીતિઓ, ગુજરાતમાં સહકારી ક્ષેત્ર.

(૫) ભૂગોળ

૧. સામાન્ય ભૂગોળ: સૂર્યમંડળના ભાગરૂપ પૃથ્વી, પૃથ્વીની ગતિ, સમય અને ઋતુની વિભાવના, પૃથ્વીની આંતરિક સંરચના, મુખ્ય ભૂમિ સ્વરૂપો અને તેની લાક્ષણિકતાઓ, વાતાવરણની સંરચના અને સંગઠન, આબોહવાના તત્વો અને પરિબળો, વાયુ સમુચ્ચ અને વાતાગ્ર, વાતાવરણીય વિક્ષોભ, આબોહવાકીય બદલાવ, મહાસાગરો: ભૌતિક, રાસાયણિક, જૈવિક લાક્ષણિકતાઓ, જલીય આપત્તિઓ, દરિયાઈ અને ખંડીય સંસાધનો.
૨. ભૌતિક ભૂગોળ: ભારત, ગુજરાત અને વિશ્વના સંદર્ભમાં, મુખ્ય પ્રાકૃતિક વિભાગો, ભૂકંપ અને ભૂસ્ખલન, કુદરતી અપવાહ, મૌસમી આબોહવાના પ્રદેશો, વાતાવરણીય વિક્ષોભ, ચક્રવાત, કુદરતી વનસ્પતિ: રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન અને અભયારણ્ય, જમીનના મુખ્ય પ્રકારો, ખડકો અને ખનિજો.

3. સામાજિક ભૂગોળ: ભારત, ગુજરાત અને વિશ્વના સંદર્ભમાં: વસ્તીનું વિતરણ, વસ્તી ઘનતા, વસ્તીવૃદ્ધિ, સ્ત્રી પુરુષ પ્રમાણ, સાક્ષરતા, વ્યવસાયિક સંરચના, અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ વસ્તી, નૃજાતિ સમૂહ, ભાષાકીય સમૂહ, ગ્રામીણ-શહેરી ઘટકો, શહેરીકરણ અને સ્થળાંતર, મહાનગરીય પ્રદેશો.
૪. આર્થિક ભૂગોળ: અર્થતંત્રના મુખ્ય વિભાગ, કૃષિ, ઉદ્યોગ, સેવાઓ, તેમની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ, પાયાના ઉદ્યોગો -કૃષિ, ખનીજ, જંગલ, ઈંધણ (બળતણ) અને માનવ શ્રમ આધારિત ઉદ્યોગો, પરિવહન અને વેપાર, પદ્ધતિઓ અને સમસ્યાઓ.

(૬) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી

૧. વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી: વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનું સ્વરૂપ અને ક્ષેત્ર, રોજબરોજના જીવનમાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીની પ્રસ્તુતતા, વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી અને ઇનોવેશન અંગેની રાષ્ટ્રીય નીતિ, ભારતમાં વિજ્ઞાન ટેકનોલોજી અને ઇનોવેશન સાથે સંકળાયેલા વિવિધ સંસ્થાઓ, તેમની પ્રવૃત્તિઓ અને યોગદાન, પ્રસિદ્ધ ભારતીય વૈજ્ઞાનિકોનું યોગદાન.
૨. ઇન્ફોર્મેશન અને કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી (આઇસીટી): આઇસીટીનું સ્વરૂપ અને ક્ષેત્ર, આઇસીટીને ઉત્તેજન આપતી વિવિધ સરકારી યોજનાઓ, ઇ-ગવર્નન્સ કાર્યક્રમો અને સેવાઓ, સાયબર સિક્યુરિટી, નેશનલ સાયબર ક્રાઇમ પોલિસી.
૩. અંતરીક્ષ/અવકાશ અને સંરક્ષણ સેવાઓમાં ટેકનોલોજી: ભારતીય અંતરીક્ષ કાર્યક્રમની ઉત્ક્રાંતિ/વિકાસ., વિવિધ સંસ્થાઓ અને કાર્યક્રમો.
૪. ભારતની ઉર્જા નીતિ અને પરમાણુ નીતિ-સરકારની નીતિઓ અને કાર્યક્રમો.
૫. પર્યાવરણ વિજ્ઞાન: રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ પર્યાવરણની જાળવણી માટે નીતિઓ અને સંધિઓ, વન અને વન્યજીવન સંરક્ષણ, ક્લાયમેટ ચેન્જ અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન બાબતે નેશનલ એક્શન પ્લાન.

(૭) સામાન્ય બૌદ્ધિક ક્ષમતા

૧. તાર્કિક અને વિશ્લેષણાત્મક ક્ષમતા.
૨. સંખ્યાઓની શ્રેણી, સંકેત અને તેનો ઉકેલ.
૩. આકૃતિઓ અને તેના પેટા વિભાગો, વેન આકૃતિઓ.
૪. ઘડિયાળ, કેલેન્ડર અને ઉમર સંબંધિત પ્રશ્નો.
૫. સરેરાશ યા મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલક, ભારિત સરેરાશ. લ.સા.અ.
૬. ઘાત અને ઘાતાંક, વર્ગમૂળ, ઘનમૂળ, ગુ.સા.અ અને લ.સા.અ.
૭. ટકા, સાદું અને ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ, નફો અને નુકસાન.
૮. સમય અને કાર્ય, સમય અને અંતર, ઝડપ અને અંતર.
૯. સરળ ભૌમિતિક આકૃતિઓના ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિ, જથ્થો અને સપાટીનો વિસ્તાર (છ સમાંતર બાજુ ધરાવતો ઘન, ઘન, સિલિન્ડર, શંકુ આકાર, ગોળાકાર).
૧૦. માહિતીનું અર્થઘટન, માહિતીનું વિશ્લેષણ, માહિતીની પર્યાપ્તતા, સંભાવના.

(૮) પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાની મહત્વની સાંપ્રત ઘટનાઓ

Syllabus for the Prelims Examination for the post of

Horticultural Supervisor, Class-3 (GMC)

Marks-200

Questions-200

Medium-English

1. Agronomy

Fundamentals of Agronomy. Introductory Agrometeorology & Climate Change. Field Crops (Kharif and Rabi). Crop Production Technology (Kharif Crops and Rabi crops). Farming System and Sustainable Agriculture. Weed Management. Principles of Organic Farming. Geoinformatics, Nano-technology and Precision Farming. Rainfed Agriculture and Watershed Management.

2. Genetics and Plant Breeding

Fundamentals of Genetics. Principles of Seed Technology. Fundamentals of Plant Breeding. Crop Improvement (Kharif and Rabi).

3. Soil Science & Agricultural Chemistry

Fundamentals of Soil Science. Manures, Soil Chemistry and Soil Fertility. Fertilizers and Soil Fertility and Nutrient Management. Problematic Soils and their Management. Agro-chemicals.

4. Fruit Science

Fundamentals of Horticulture, Plant Propagation and Nursery Management, Temperate Fruit Crops, Tropical and Subtropical Fruits, Plantation Crops, Breeding of Fruit and Plantation Crops, Orchard and Estate Management, Dry land Horticulture

5. Vegetable Science

Tropical and Subtropical Vegetable crops, Temperate Vegetable Crops, Precision Farming and Protected Cultivation, Spices and Condiments, Potato and Tuber Crops, Breeding of Vegetable, Tuber and Spice Crops, Seed Production of Vegetable, Tuber and Spice Crops

6. Floriculture & Landscape Architecture

Ornamental Horticulture, Commercial Floriculture, Principles of Landscape Architecture, Breeding and Seed Production of Flower and Ornamental Crops, Medicinal & Aromatic plants

7. Post Harvest Technology

Fundamentals of Food & Nutrition, Post harvest Management of Horticultural Crops, Processing of Horticultural Crops

8. Plant Protection

Fundamentals of Plant Pathology, Fundamentals of Entomology, Nematode Pests of Horticultural Crops and their Management, Diseases of Fruit, Plantation and Medicinal and Aromatic Crops, Insect Pests of Fruit, Plantation, Medicinal and Aromatic Crops, Diseases of Vegetable, Ornamental and Spice Crops, Insect Pests of Vegetable, Ornamental and Spice Crops, Apiculture, Sericulture and Lac Culture

9. Natural Resource Management

Fundamentals of Soil Science, Soil Fertility and Nutrient Management, Water Management in Horticultural Crops, Agro-meteorology and Climate Change, Organic Farming, Farm Power and Machinery, Soil, Water and Plant Analysis, Weed Management in Horticultural Crops, Introduction to Major Field Crops, Introductory Agroforestry, Environmental Studies and Disaster Management

10. Basic Sciences

Elementary Plant Biochemistry, Principles of Genetics and Cytogenetics, Introductory Microbiology, Introductory Crop Physiology, Principles of Plant Breeding, Elementary Plant Biotechnology, Growth and Development of Horticultural Crops

11. Various Programs and Schemes for Horticulture Development of Central Government and Gujarat State Government. Important agencies (including Board/Corporation) of Central Government or State Government related to Horticulture and Agriculture.

12. Current Trends and Recent Advancements in the field of Horticulture.

ગાંધીનગર મહાનગર પાલિકા (GMC) હસ્તકના બાગાયત

સુપરવાઇઝર, વર્ગ-૩ ની જગ્યા માટેની પરીક્ષાના

મુખ્ય લેખિત પરીક્ષાનો અભ્યાસક્રમ (પેપર-૧)

ગુજરાતી (વર્ણનાત્મક)

કુલ પ્રશ્નો-૦૫

કુલ ગુણ-૫૦

અનુક્રમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	ફાળવાયેલ ગુણ
૧	નિબંધ : ત્રણ પૈકી કોઈપણ એક (ઓછામાં ઓછા ૨૦૦ વધુમાં વધુ ૨૫૦ શબ્દોમાં)(વર્ણનાત્મક/વિશ્લેષણાત્મક/ચિંતનાત્મક/સાંપ્રત સમસ્યા પર આધારિત)	૧૫
૨	પત્રલેખન (અભિનંદન/શુભેચ્છા/વિનંતી/ફરિયાદ/ઔપચારિક પત્ર- રોજિંદી ઓફિસની બાબતો/ઓફિસમાં ઉભી થયેલી સમસ્યા/ઉપરની રેન્કના અધિકારી દ્વારા માંગવામાં આવેલ અભિપ્રાય વગેરે (આશરે ૧૦૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૩	અહેવાલ લેખન (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં) અથવા સંક્ષેપીકરણ: આપેલ ગદ્યખંડમાંથી આશરે ૧/૩ ભાગમાં તમારા શબ્દોમાં સંક્ષેપ.	૧૦
૪	ગુજરાતી વ્યાકરણ સૂચવ્યા મુજબ જવાબ લખો.(કુલ ૧૦ પ્રશ્નો) (આ પ્રશ્નોમાં આંતરિક વિકલ્પો રહેશે નહીં.) ૧) રૂઢિપ્રયોગોના અર્થ અને તેનો વાક્યપ્રયોગ ૨) કહેવતોનો અર્થ ૩) સમાસનો વિગ્રહ કરી તેની ઓળખ ૪) છંદ ઓળખાવો ૫) અલંકાર ઓળખાવો ૬) શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ ૭) જોડણી શુદ્ધિ ૮) લેખન શુદ્ધિ/ભાષા શુદ્ધિ ૯) સંધિ - જોડો કે છોડો ૧૦) વાક્યરચનાના અંગો/ વાક્યના પ્રકાર/ વાક્ય પરિવર્તન	૧૦
૫.	ભાષાંતર: અંગ્રેજી માંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ	૦૫

ભાગ -૩ અંગ્રેજી(વર્ણનાત્મક)

કુલ પ્રશ્નો-૦૫

કુલ ગુણ-૫૦

Serial No.	TYPE OF QUESTIONS	Mark to be allotted
1	ESSAY (A minimum of 200 words and a maximum of 250 words): Choose any one topic from a list of Three. (Descriptive analytical/ philosophical/ based on Current Affairs)	15
2	LETTER WRITING (in about 100 words): A formal letter expressing one's opinion about an issue. The issues can deal with daily office matters/ a problem that has occurred in the office/ an opinion in response to one sought by a ranked officer etc.	10
3	REPORT WRITING (in about 150 words): A report on an official function/event/field trip/survey etc. OR PRECIS WRITING: A Precis in about 1/3 of the words in the given passage.	10
4	ENGLISH GRAMMAR: 10 Multiple choice questions set from the following list: 1.Tenses 2. Voice 3. Narration (Direct-Indirect) 4. Transformation of sentences 5. Use of Articles and Determiners 6. Use of Prepositions 7. Use of Phrasal verbs 8.Use of idiomatic expressions 9.Administrative Glossary 10.Synonyms/Antonyms 11. One-word substitution 12.Cohesive devices/Connectives/Linkers 13. Affixes 14. Words that cause confusion like homonyms/homophones.	10
5	TRANSLATION: Translation of a short passage from Gujarati to English.	05

Syllabus for the Paper-2 of Mains Written Examination

for the post of Horticultural Supervisor, Class-3

(GMC)

Marks-100

Medium-English

1. Agronomy

Fundamentals of Agronomy. Introductory Agrometeorology & Climate Change. Field Crops (Kharif and Rabi). Crop Production Technology (Kharif Crops and Rabi crops). Farming System and Sustainable Agriculture. Weed Management. Principles of Organic Farming. Geoinformatics, Nano-technology and Precision Farming. Rainfed Agriculture and Watershed Management.

2. Genetics and Plant Breeding

Fundamentals of Genetics. Principles of Seed Technology. Fundamentals of Plant Breeding. Crop Improvement (Kharif and Rabi).

3. Soil Science & Agricultural Chemistry

Fundamentals of Soil Science. Manures, Soil Chemistry and Soil Fertility. Fertilizers and Soil Fertility and Nutrient Management. Problematic Soils and their Management. Agrochemicals.

4. Fruit Science

Fundamentals of Horticulture, Plant Propagation and Nursery Management, Temperate Fruit Crops, Tropical and Subtropical Fruits, Plantation Crops, Breeding of Fruit and Plantation Crops, Orchard and Estate Management, Dry land Horticulture

5. Vegetable Science

Tropical and Subtropical Vegetable crops, Temperate Vegetable Crops, Precision Farming and Protected Cultivation, Spices and Condiments, Potato and Tuber Crops, Breeding of Vegetable, Tuber and Spice Crops, Seed Production of Vegetable, Tuber and Spice Crops

6. Floriculture & Landscape Architecture

Ornamental Horticulture, Commercial Floriculture, Principles of Landscape Architecture, Breeding and Seed Production of Flower and Ornamental Crops, Medicinal & Aromatic plants

7. Post Harvest Technology

Fundamentals of Food & Nutrition, Post harvest Management of Horticultural Crops, Processing of Horticultural Crops

8. Plant Protection

Fundamentals of Plant Pathology, Fundamentals of Entomology, Nematode Pests of Horticultural Crops and their Management, Diseases of Fruit, Plantation and Medicinal and Aromatic Crops, Insect Pests of Fruit, Plantation, Medicinal and Aromatic Crops, Diseases of Vegetable, Ornamental and Spice Crops, Insect Pests of Vegetable, Ornamental and Spice Crops, Apiculture, Sericulture and Lac Culture

9. Natural Resource Management

Fundamentals of Soil Science, Soil Fertility and Nutrient Management, Water Management in Horticultural Crops, Agro-meteorology and Climate Change, Organic Farming, Farm Power and Machinery, Soil, Water and Plant Analysis, Weed Management in Horticultural Crops, Introduction to Major Field Crops, Introductory Agroforestry, Environmental Studies and Disaster Management

10. Basic Sciences

Elementary Plant Biochemistry, Principles of Genetics and Cytogenetics, Introductory Microbiology, Introductory Crop Physiology, Principles of Plant Breeding, Elementary Plant Biotechnology, Growth and Development of Horticultural Crops

11. Various Programs and Schemes for Horticulture Development of Central Government and Gujarat State Government. Important agencies (including Board/Corporation) of Central Government or State Government related to Horticulture and Agriculture.

12. Current Trends and Recent Advancements in the field of Horticulture.

(Prasun Patel)
DEPUTY SECRETARY
GUJARAT PUBLIC SERVICE COMMISSION